

การศึกษาพฤติกรรมการเรียน

ของนักศึกษาแพทย์ชั้นปรีคลินิก

ปีการศึกษา 2559 คณะแพทยศาสตร์

ศิริราชพยาบาล

นุชจรี หงษ์เหลี่ยม, ร.บ., นัดดา วงษ์วรรณ, ศษ.ม., พิววรรณ หนูเสน, วท.ม.

งานแพทยศาสตร์ศึกษา, คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล, มหาวิทยาลัยมหิดล, กรุงเทพมหานคร 10700.

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์: เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาแพทย์ชั้นปรีคลินิก 10 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านทัศนคติในการเรียน 2) ด้านแรงจูงใจในการเรียน 3) ด้านการจัดเวลาในการเรียน 4) ด้านความวิตกกังวลในการเรียน 5) ด้านการมีสมาธิและการเอาใจใส่ต่อการเรียน 6) ด้านกระบวนการสร้างและใช้ความรู้ 7) ด้านการเลือกใจความสำคัญและการจดจำเนื้อหาบทเรียนที่สำคัญ 8) ด้านการใช้เทคนิคต่าง ๆ และอุปกรณ์ช่วยเหลือในการเรียน 9) ด้านการทดสอบตนเองทบทวนและเตรียมตัวก่อนเข้าเรียน และ 10) ด้านกลยุทธ์ในการสอบและการเตรียมตัวสอบ

วิธีการ: กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 2-3 คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล จำนวน 245 คน เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ คือ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทาง

ผลการศึกษา: นักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 2-3 โดยรวมมีพฤติกรรมการเรียนทั้ง 10 ด้านอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.97 และเมื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการเรียนทั้ง 10 ด้าน จากวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทาง พบว่า พฤติกรรมการเรียนด้านความวิตกกังวลในการเรียนมีความแตกต่างกันระหว่างชั้นปี และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาแพทย์ชั้นปรีคลินิกอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05)

สรุป: พฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาแพทย์ชั้นปรีคลินิก ปีการศึกษา 2559 เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการ simple effect เปรียบเทียบรายคู่ (Post Hoc) ด้วยวิธีเชฟเฟ้ พบว่า นักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 2 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันมีความวิตกกังวลในการเรียนแตกต่างกัน 2 คู่ ได้แก่ 1) นักศึกษาแพทย์ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2.50-2.99 มีความวิตกกังวลในการเรียนมากกว่านักศึกษาแพทย์ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3.50-4.00 (ค่าเฉลี่ย = 2.82) และ 2) นักศึกษาแพทย์ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2.50-2.99 มีความวิตกกังวลในการเรียนมากกว่านักศึกษาแพทย์ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3.00-3.49 (ค่าเฉลี่ย = 2.85) ส่วนนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 3 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันมีด้านความวิตกกังวลในการเรียนแตกต่างกัน 1 คู่ คือ นักศึกษาแพทย์ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3.00-3.49 มีความวิตกกังวลในการเรียนมากกว่านักศึกษาแพทย์ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3.50-4.00 (ค่าเฉลี่ย = 3.16)

คำสำคัญ: พฤติกรรมการเรียน; ความแปรปรวนแบบสามทาง; นักศึกษาแพทย์ชั้นปรีคลินิก

Abstract: **Study of learning behavior of pre-clinical medical students 2016 in Faculty of Medicine Siriraj Hospital**
Nucharee Hongliam, M.P.A., Nadda Wongwana, M.Ed., Pirawan Noosen, M.S.
 Division of Medical Education, Faculty of Medicine Siriraj Hospital, Mahidol University, Bangkok 10700, Thailand.
Siriraj Med Bull 2017;10: 166-174

Objective: To study and compare the learning behavior of pre-clinical medical students in 10 aspects as follows : 1) learning attitude 2) learning motivation 3) learning management 4) learning anxiety 5) learning concentration and attentiveness 6) constructing and applying knowledge 7) selecting main concepts and remembering the key contents of lessons 8) using various techniques and assistant learning aids 9) self-evaluation, revision and preparation before class and 10) examination strategies and preparation.

Methods: A questionnaire was distributed with the sampling of 245 second and third-year medical students. Data were collected by questionnaire. The statistics used were means, average deviation and analyzed with three-of way Analysis Variance.

Results: Research findings were as follows: the second and the third year medical students as a whole had 10 aspects of learning behavior in moderate level with average score of 2.987 and the comparison in 10 aspects used three-of way Analysis Variance found out that the learning anxious behavior differed between years and the learning outcomes pre-clinical medical students with significant at 0.05.

Conclusion: Learning behavior of pre-clinical medical students 2016: So the data analyzed with Simple effect comparing Post Hoc used Scheffe Method was the second year medical students with different learning outcomes had 2 pairs of learning anxiety: 1) the medical students with 2.50-2.99 average grade had more anxious than the medical students with 3.50-4.00 average grade (mean = 2.82) and the medical students with 2.50-2.99 average grade had more anxious than the medical students with 3.00-3.49 average grade (mean = 2.85). The third-year medical students with different learning outcomes had 1 pair of learning anxiety which was the medical students with 3.00-3.49 average grade had more anxious than the medical students with 3.50-4.00 average grade (mean = 3.16).

Keywords: Learning behavior; three-way analysis of variance; pre-clinical medical students

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของโครงการ

ปัจจุบันสภาพแวดล้อมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ไม่ว่าจะเป็นด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมืองและเทคโนโลยี โดยเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษาเป็นเสมือนแหล่งความรู้ที่จะเสริมความก้าวหน้าทางวิชาการ เพื่อใช้เป็นปัจจัยในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ดังนั้นในการเรียนการสอนต้องมุ่งให้นักศึกษามีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดความกระตือรือร้น ใฝ่เรียนรู้ และมุ่งมั่นในการทำงานเพื่อพัฒนาวิชาชีพและสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งพฤติกรรม การเรียนของผู้เรียน หากมีพฤติกรรมเรียนที่ไม่ดี ย่อมทำให้เกิดความล้มเหลวในการเรียน ในทางตรงกันข้ามหากผู้เรียนมีพฤติกรรมเรียนดีย่อมทำให้ประสบความสำเร็จในการเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจึงเป็นตัวแปรที่มีความสำคัญที่แสดงให้เห็นถึง

ความสำเร็จและความล้มเหลวของผู้เรียนและเป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนเพื่อให้มีความกระตือรือร้น สนใจบทเรียนที่แปลกใหม่ สนใจความคิดที่มีอุดมการณ์ สนใจเรื่องที่จะนำไปประยุกต์ในชีวิตประจำวัน และนำไปช่วยสังคมได้ ตลอดจนเป็นกระบวนการที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในพฤติกรรมมนุษย์ และเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาความรู้ ความคิด ความประพฤติ ทัศนคติ ค่านิยม คุณธรรมของบุคคลเพื่อให้เป็นคนดีมีคุณภาพ ประสิทธิภาพ และส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เกิดการพัฒนาความรู้ความสามารถในสาขาวิชาแขนงต่าง ๆ ให้มีความชำนาญมากยิ่งขึ้น ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาพฤติกรรม การเรียนของนักศึกษาซึ่งถือเป็นองค์ประกอบที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยการนำแบบสำรวจพฤติกรรม การเรียน The Learning and Study Strategies

Inventory ที่เรียกละย่อว่า LASSI¹ ซึ่งเป็นแบบวัดของ แคลร์ เวนส์เตน, เดวิด พอลเมอร์ และแอนน์ สเคาท์ ที่สร้างขึ้นในปีค.ศ. 1987 สำหรับใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งจะนำไปสู่ความสำเร็จในการเรียน โดยแบบสำรวจนี้วัดลักษณะสำคัญของพฤติกรรม การเรียนทั้ง 10 ด้าน คือ 1) ด้านทัศนคติในการเรียน 2) ด้านแรงจูงใจในการเรียน 3) ด้านการจัดเวลาในการเรียน 4) ด้านความวิตกกังวลในการเรียน 5) ด้านการมีสมาธิและการเอาใจใส่ต่อการเรียน 6) ด้านกระบวนการสร้างและใช้ความรู้ 7) ด้านการเลือกใจความสำคัญ และการจดจำเนื้อหาบทเรียนที่สำคัญ 8) ด้านการใช้เทคนิคต่าง ๆ และอุปกรณ์ช่วยเหลือในการเรียน 9) ด้านการทดสอบตนเองทบทวนและเตรียมตัวก่อนเข้าเรียน และ 10) ด้านกลยุทธ์ในการสอบและการเตรียมตัวสอบ จากที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาพฤติกรรม การเรียนของนักศึกษาแพทย์ชั้นปรีคลินิก คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล เพื่อใช้เป็นแนวทาง ในการให้นักศึกษาได้ปรับปรุงพฤติกรรม การเรียนให้มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับการเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์และวิธีการ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจโดยใช้แบบสอบถาม และกำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้โปรแกรม G*Power ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนด Effect size $f = 0.25$, err prob = 0.05 Power (1- err prob) = 0.95, Number of groups = 2 เลือกใช้ Test Family = F-test, Statistical test = ANOVA: Fixed effects, omnibus จะได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง Total sample size = 210 คน โดยผู้วิจัยแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง และส่งคืนที่กล่องรับแบบสอบถาม ณ งานแพทยศาสตรศึกษา ซึ่งจะไม่ทำให้นักศึกษารู้สึกว่าถูกบังคับในการตอบแบบสอบถาม และได้แบบสอบถามคืน 245 ชุด คิดเป็นอัตราตอบกลับ (response rate) 42.83%

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า (rating scale) เรื่อง การศึกษาพฤติกรรม การเรียนของนักศึกษาแพทย์ชั้นปรีคลินิก มีจำนวน 80 ข้อ โดยมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.90 และกำหนดระดับคะแนนความคิดเห็นตั้งแต่ 1-5 ซึ่งคะแนน 1 = เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด, คะแนน 2 = เห็นด้วยในระดับน้อย, คะแนน 3 เห็นด้วยในระดับปานกลาง คะแนน 4 = เห็นด้วยในระดับมาก และคะแนน 5 = เห็นด้วยในระดับมากที่สุด

สถิติที่ใช้และการวิเคราะห์ข้อมูล

- การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถามด้วยค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ และร้อยละ
- การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของพฤติกรรม การเรียนของนักศึกษาแพทย์ชั้นปรีคลินิกด้วยค่าเฉลี่ยค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานหาค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่มใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทาง เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจึงทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยใช้วิธีเซฟเฟ้

ผลการศึกษา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาแพทย์ที่ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามจากนักศึกษาแพทย์ชั้นปรีคลินิก ปีการศึกษา 2559 คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชาย (57.14) โดยที่ผู้ตอบเป็นนักศึกษาแพทย์ที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 2 (62.86) และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ระหว่าง 3.50 – 4.00 (54.29) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1. จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง

จำนวน (คน)			ร้อยละ
เพศ	ชาย	140	57.14
	หญิง	105	42.86
	รวม	245	100

จำนวน (คน)			ร้อยละ
ชั้นปี	นักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 2	154	62.86
	นักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 3	91	37.14
	รวม	245	100

จำนวน (คน)			ร้อยละ
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	อยู่ระหว่าง 2.00 - 2.49	2	0.82
	อยู่ระหว่าง 2.50 - 2.99	14	5.71
	อยู่ระหว่าง 3.00 - 3.49	96	39.18
	อยู่ระหว่าง 3.50 - 4.00	133	54.29
	รวม	245	100

ตอนที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ พฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาแพทย์ชั้นปรีคลินิก

นักศึกษาแพทย์ชั้นปี 2 - 3 มีพฤติกรรมการเรียน มีค่าเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.97$, S.D.= 0.32) และเมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า

นักศึกษาแพทย์มีพฤติกรรมการเรียนด้านกระบวนการสร้างและใช้ความรู้มากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.39$, S.D.= 0.53) รองลงมา คือ ด้านแรงจูงใจในการเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.25$, S.D.= 0.50) ตามลำดับ (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2. ค่าคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการเรียนรู้โดยรวมและรายด้าน

การศึกษาพฤติกรรมการเรียนรู้	จำนวน (คน) N = 245		แปลความหมาย
	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	
1. ด้านทัศนคติในการเรียน	2.50	0.50	ปานกลาง
2. ด้านแรงจูงใจในการเรียน	3.25	0.50	มาก
3. ด้านการจัดเวลาในการเรียน	2.88	0.43	ปานกลาง
4. ด้านความวิตกกังวลในการเรียน	2.86	0.75	วิตกกังวลน้อย
5. ด้านการมีสมาธิและการเอาใจ ใส่ต่อการเรียน	3.11	0.42	มาก
6. ด้านกระบวนการสร้างและใช้ ความรู้	3.39	0.53	มาก
7. ด้านการเลือกใจความสำคัญและ การจดจำเนื้อหาบทเรียนที่สำคัญ	2.86	0.51	ปานกลาง
8. ด้านการใช้เทคนิคต่างๆ และ อุปกรณ์ช่วยเหลือในการเรียน	3.15	0.47	มาก
9. ด้านการทดสอบตนเองทบทวน และเตรียมตัวก่อนเข้าเรียน	2.83	0.54	ปานกลาง
10. ด้านกลยุทธ์ในการสอบและ การเตรียมตัวสอบ	2.89	0.51	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวมทั้งหมด 10 ด้าน	2.97	0.32	ปานกลาง

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบพฤติกรรมการเรียนรู้ 10 ด้าน จำแนกตามเพศ ชั้นปี และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผู้วิจัยทำการเปรียบเทียบพฤติกรรมการเรียนรู้ 10 ด้าน ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทาง พบว่า พฤติกรรมการเรียนรู้ 9 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านทัศนคติในการเรียน 2. ด้านแรงจูงใจในการเรียน 3. ด้านการจัดเวลาในการเรียน 4. ด้านการมีสมาธิและการเอาใจใส่ต่อการเรียน 5. ด้านกระบวนการสร้างและใช้ความรู้ 6. ด้านการเลือกใจความสำคัญและการ

จดจำเนื้อหาบทเรียนที่สำคัญ 7. ด้านการใช้เทคนิคต่างๆ และอุปกรณ์ช่วยเหลือในการเรียน 8. ด้านการทดสอบตนเองทบทวนและเตรียมตัวก่อนเข้าเรียน 9. ด้านกลยุทธ์ในการสอบและการเตรียมตัวสอบ ไม่พบความแตกต่างกันระหว่างเพศ ชั้นปี และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาแพทย์ชั้นปีคลินิก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 แต่พฤติกรรมเรียนรู้ด้านความวิตกกังวลในการเรียน พบความแตกต่างกันระหว่างชั้นปี และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่าง

มีนัยสำคัญที่ 0.05 (ตารางที่ 3) ดังนั้น จึงวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการ Simple effect เปรียบเทียบรายคู่ (Post Hoc) ด้วยวิธีเชฟเฟ่ พบว่า นักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 2 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน มีความวิตกกังวลในการเรียนแตกต่างกัน 2 คู่ ได้แก่ 1) นักศึกษาแพทย์ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2.50-2.99 มีความวิตกกังวลในการเรียนมากกว่า นักศึกษาแพทย์ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3.50-4.00 (ค่าเฉลี่ย = 2.82) และ 2) นักศึกษาแพทย์ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2.50-2.99 มีความวิตกกังวลในการเรียน

มากกว่านักศึกษาแพทย์ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3.00-3.49 (ค่าเฉลี่ย = 2.85) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 (ตารางที่ 4) ส่วนนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 3 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันมี ด้านความวิตกกังวลในการเรียนแตกต่างกัน 1 คู่ คือ นักศึกษาแพทย์ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3.00-3.49 มีความวิตกกังวลในการเรียนมากกว่านักศึกษาแพทย์ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3.50-4.00 (ค่าเฉลี่ย = 3.16) แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 3. วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางเกี่ยวกับพฤติกรรมการณ์เรียนด้านความวิตกกังวล จำแนกตามเพศ ชั้นปี และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

พฤติกรรมการณ์เรียนด้านความวิตกกังวล	ss	df	MS	F	p
เพศ	1.20	1	1.20	2.31	0.13
ชั้นปี	2.40	1	2.40	4.62	0.03**
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	6.07	3	2.02	3.89	0.10
ปฏิสัมพันธ์					
เพศ*ชั้นปี	0.17	1	0.17	0.33	0.57
เพศ*ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	1.26	2	0.63	1.21	0.30
ชั้นปี*ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	7.64	2	3.82	7.34	0.00**
เพศ*ชั้นปี*ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	1.29	2	0.63	1.24	0.30
ความคลาดเคลื่อน	120.71	232	0.52		
รวม	2142.06	245			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4. ผลการวิเคราะห์ Simple effect เปรียบเทียบรายคู่ (Post Hoc) วิชีเซฟเฟ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ของนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 2 ในพฤติกรรมกรรมการเรียนด้านความวิตกกังวล

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	ค่าเฉลี่ย	2.00 - 2.49	2.50 - 2.99	3.00 - 3.49	3.50 - 4.00
2.00 - 2.49	2.63	-	0.38	0.98	0.99
2.50 - 2.99	3.60	-	-	0.03**	0.02**
3.00 - 3.49	2.85	-	-	-	0.99
3.50 - 4.00	2.82	-	-	-	-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 5. ผลการวิเคราะห์ Simple effect เปรียบเทียบรายคู่ (Post Hoc) วิชีเซฟเฟ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ของนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 3 ในพฤติกรรมกรรมการเรียนด้านความวิตกกังวล

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	ค่าเฉลี่ย	2.00 - 2.49	2.50 - 2.99	3.00 - 3.49	3.50 - 4.00
2.50 - 2.99	2.72	-	-	0.52	0.93
3.00 - 3.49	3.16	-	-	-	0.00**
3.50 - 4.00	2.58	-	-	-	-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาพฤติกรรมกรรมการเรียนของ
นักศึกษาแพทย์ชั้นปรีคลินิก 10 ด้าน พบว่า เพศ ชั้นปี
และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่มีปฏิสัมพันธ์กันอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติ กับพฤติกรรมกรรมการเรียนด้านทัศนคติ

ในการเรียน ด้านแรงจูงใจในการเรียน ด้านการจัด
เวลาในการเรียน ด้านการมีสมาธิและการเอาใจใส่ต่อ
การเรียน ด้านกระบวนการสร้างและใช้ความรู้ ด้าน
การเลือกใจความสำคัญและการจดจำเนื้อหาบทเรียน
ที่สำคัญ ด้านการใช้เทคนิคต่าง ๆ และอุปกรณ์ช่วย
เหลือในการเรียน ด้านการทดสอบตนเองทบทวนและ

เตรียมตัวก่อนเข้าเรียน ด้านกลยุทธ์ในการสอบและการเตรียมตัวสอบ แต่มีพฤติกรรมด้านความวิตกกังวลในการเรียน พบว่า ชั้นปี และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาแพทย์ชั้นปรีคลินิกมีปฏิสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้นจึงวิเคราะห์ด้วยวิธี Simple effect พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีผลต่อพฤติกรรมการเรียนด้านความวิตกกังวล เพราะว่ามี การปรับหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิตให้มีลักษณะที่มุ่งเน้นที่ผลลัพธ์ของการผลิตบัณฑิตที่เรียกว่า outcome-based curriculum มีเนื้อหาและการจัดการเรียนการสอนที่เชื่อมโยงตั้งแต่ระดับเตรียมแพทย์ ปรีคลินิก และคลินิก การจัดหลักสูตรให้เป็นแบบบูรณาการ (integration) ทั้งในระดับเดียวกัน (horizontal integration) และต่างระดับ (vertical integration) ให้มากที่สุด โดยหลักสูตรระดับปรีคลินิกเป็นแบบอิงระบบ (system-based) การจัดการเรียนการสอนให้เป็นแบบ active learning ที่มากขึ้น เพื่อกระตุ้นการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ เพื่อให้ตอบสนองต่อผู้เรียนในยุคปัจจุบัน และส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของผู้เรียนจากภายใน เน้นการเรียนรู้โดยอิงปัญหาของผู้ป่วยตั้งแต่ระดับปรีคลินิก เพื่อให้มี early clinical exposure ซึ่งส่งผลให้นักศึกษาแพทย์ชั้นปรีคลินิกรู้สึกหวั่นวิตกเมื่อเวลาใกล้มีการสอบที่สำคัญถึงแม้ว่าจะเตรียมตัวในการสอบมาเป็นอย่างดี และ/หรือเนื้อหาบางหัวข้อของรายวิชานั้นมีความยากทำให้นักศึกษาแพทย์อาจเกิดความไม่เข้าใจในเนื้อหาไม่แน่ใจว่าเนื้อหาที่เตรียมตัวสอบตรงกับเนื้อหาที่ออกสอบหรือไม่ จึงเกิดความเครียดในระหว่างที่รอการสอบและยังส่งผลให้เกิดความวิตกกังวลหากเกรดเฉลี่ยไม่เป็นไปตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ก็อาจจะพลาดโอกาสได้เกียรตินิยมได้ ดังที่ นัยนา เหล่าสุวรรณ² กล่าวว่า ความวิตกกังวลที่เกิดขึ้นมีผลกระทบกระเทือนต่อการเรียนการสอนอย่างมากทำให้ความสามารถในการเรียนรู้ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของบุคคลลดลง และจากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออก ความวิตกกังวล และความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง ของกาญจนา พงศ์พฤกษ์³ พบว่า นักศึกษาที่มีความวิตกกังวลสูงจะมีพฤติกรรม

ที่เหมาะสมในการแสดงออกและรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองต่ำกว่านักศึกษาที่มีความวิตกกังวลต่ำ² ซึ่งสอดคล้องกับ พัสวี ดินตบุตร⁴ สรุปว่าความวิตกกังวลทางการเรียนมีความสัมพันธ์ทางลบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนซึ่งนักเรียนที่มีความวิตกกังวลสูงจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ³

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

จากการวิจัยพบว่า นักศึกษาแพทย์ชั้นปรีคลินิกมีความวิตกกังวลในการเรียน ดังนั้น คณะฯ ควร มีแนวทางช่วยเหลืออย่างเป็นรูปธรรมให้นักศึกษาแพทย์ที่มีความวิตกกังวลในการเรียน และควรสร้างความกลมเกลียว จิตสำนึกในการช่วยเหลือ เอื้อเฟื้อกัน ในหมู่นักศึกษาแพทย์ เพื่อให้ นักศึกษาแพทย์ที่มีผลการเรียนอยู่ในระดับดีได้แบ่งปันและเติมเต็มความรู้และประสบการณ์ที่ได้จากการจัดการเรียนการสอนให้แก่เพื่อน ๆ ที่ยังมีผลการเรียนในระดับที่ไม่เป็นน่าพอใจ รวมทั้งอาจารย์ควรให้คำปรึกษาแนะนำกรณีที่นักศึกษาแพทย์เกิดความวิตกกังวลเกี่ยวกับการเรียนหรือการเตรียมตัวสอบ

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาพฤติกรรมกรรมการเรียนของนักศึกษาแพทย์ชั้นปรีคลินิกด้านความวิตกกังวล ในเชิงคุณภาพแบบสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สำคัญในการพัฒนาอย่างลึกซึ้ง

เอกสารอ้างอิง

1. Claire E. Weinstein, David R. Palmer. Learning and Study Strategies Inventory, 2002.
2. นัยนา รัตนมาศทิพย์. ผลของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวของรอร์เจอร์ที่มีต่อการลดความวิตกกังวลของผู้ป่วยมะเร็งเพศหญิงในช่วงการรับรังสีรักษา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2531.
3. กาญจนา พงศ์พฤกษ์. ความสัมพันธ์ระหว่างกันของพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออกความวิตกกังวล และความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2523.
4. พัสวี ดินตบุตร. ความสัมพันธ์ระหว่างความวิตกกังวลในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2540.